

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Denizli Vergi Dairesi Başkanlığı
Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 95133703-105-E.52477

16.07.2019

Konu : Konkordato sürecindeki borçludan olan alacaklar için şüpheli alacak karşılığının ne zaman ayrılacağı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden; ... Ltd. Şti.den olan cari hesap alacağınıza karşılık olarak vadesi 2018 yılı ve tutarı ... TL olan ... adet çek ile vadesi 2019 yılı ve tutarı ... TL olan ... adet çek aldığımız, adı geçen şirketin konkordato sürecine girdiği ve şirket hakkında 01.10.2018 tarihinden başlamak üzere 3 ay süre ile geçici mühlet kararı verildiği, 01.01.2019 tarihinden itibaren de 2 ay süre ile geçici mühletin uzatıldığı, bunun üzerine VUK-112/2019-2 sayılı sirkülere istinaden vadesi 2018 yılı olan çeklerinden teminatlı olan kısmın düşülmesi neticesinde ... TL'lik karşılık ayrılarak 2018/IV. geçici vergi dönemi için düzeltme beyannamesi verdiğinizden bahisle, vadesi 2019 yılı olan çekler için hangi dönemde karşılık ayrılmasının gerektiği hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 323 üncü maddesinde; *"Ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla;*

1. Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar;

2. Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar;

şüpheli alacak sayılır.

Yukarıda yazılı şüpheli alacaklar için değerlendirme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilir.

Bu karşılığın hangi alacaklara ait olduğu karşılık hesabında gösterilir. Teminatlı alacaklarda bu karşılık teminattan geri kalan miktara inhisar eder.

Şüpheli alacakların sonradan tahsil edilen miktarları tahsil edildikleri dönemde kar-zarar hesabına intikal ettirilir." hükümlerine yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre, ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla; dava veya icra safhasında bulunan alacaklarla, yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş olan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar şüpheli alacak sayılmakta, bu şartlardan herhangi birinin mevcut olmaması durumunda ise şüpheli alacak kaydına imkân bulunmamaktadır.

Ayrıca, şüpheli alacaklar için dava veya icra takibine başlanıldığı yılda karşılık ayrılması gerekmekte olup, şüpheli hale geldiği hesap döneminde karşılık ayrılmayan alacaklar için daha sonraki dönemlerde şüpheli alacak karşılığı ayrılması mümkün bulunmamaktadır. Bir alacağın dava safhasında olduğunun kabulü için, mahkemeye dava, icraya takip için dilekçe verilmiş olması, ancak gerek mahkemeye gerek icraya yapılan başvuruların ciddiyetle takip edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda 7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunla yapılan değişikliklerle iflas ertelemesi müessesesi kaldırılarak konkordato müessesesi kapsamlı bir şekilde yeniden düzenlenmiş olup, konkordato sürecine giren borçludan olan alacakların şüpheli alacak uygulaması karşısındaki durumuna ilişkin olarak ise 14/2/2019 tarih ve VUK-112/2019-2 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirkülerinde açıklamalar yapılmıştır.

Söz konusu Sirkülerin;

- "3. Konkordato Sürecinde Şüpheli Alacak Karşılığı Uygulaması" başlıklı bölümünde, "...

Öte yandan, konkordato, bir borçlunun, alacaklılarının belli bir çoğunluğu ile yaptığı ve ticaret mahkemesinin tasdiki ile hüküm ifade eden bir cebri anlaşma olup, bununla alacaklılar, borçluya karşı olan alacaklarının bir kısmından feragat ederler ve/veya borçluya borcunu ödeme konusunda belli bir süre verirler. Konkordato; temelde iflasın engellenmesini ve borçlunun borçlarının yeniden yapılandırılmasını amaç edinmiş bir kurumdur."

- "3.1. Geçici Mühlet Kararı Verilmesinin Sonuçları" başlıklı bölümünde, "2004 sayılı Kanun uygulamasında, geçici mühlet kararı verilmesi ile borçlu aleyhine hiçbir takip yapılamamakta, evvelce başlamış takipler durmakta ve ihtiyatî tedbir ve ihtiyatî haciz kararları uygulanamamakta olup, ...",

- "3.1.2. Geçici Mühlet Kararından Önce Dava veya İcra Safhasına İntikal Etmemiş Alacaklar" başlıklı bölümünde, "2004 sayılı Kanunun 288 inci maddesi uyarınca, geçici mühlet kararı kesin mühletin hukuki sonuçlarını doğurmakta olduğundan ve geçici mühlet kararı ile birlikte takip yapılması mümkün bulunmadığından, geçici mühlet kararından önce dava veya icra safhasına intikal ettirilmemiş alacaklar için geçici mühlet kararının ilan edildiği hesap dönemi itibariyle şüpheli alacak karşılığı ayrılabilir."

- "3.2.1. Kesin Mühlet Kararı Verilmesi" başlıklı bölümünde, "2004 sayılı Kanunun 289 uncu maddesi uyarınca, konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olduğunun anlaşılması durumunda geçici mühlet verilmiş olan borçluya kesin mühlet verilmektedir. Bu aşamada, konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olduğu kabul edilmekle birlikte, bu süreçte de alacaklılar tarafından dava veya icra süreçleri yürütülemediğinden daha önce ayrılmış olan karşılıklara ilişkin herhangi bir düzeltme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.",

- "4. Diğer Hususlar" başlıklı bölümünde, "(1) 213 sayılı Kanunun 323 üncü maddesinde şüpheli alacak uygulaması, alacağın ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesine özgülenmiş olması nedeniyle, bu mahiyette olmayan alacaklar için önceki bölümlerde belirtilen doğrultuda şüpheli alacak uygulamasına gidilemeyeceği tabiidir.

...

(4) Muaccel hale gelmediği için dava veya icra safhasına intikal ettirilmemiş olan alacaklardan, vadesi geçici ve kesin mühlet sürelerine rastlayanlar, vadenin dolduğu hesap döneminde şüpheli alacak uygulamasına konu edilebilecektir."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu itibarla, ... Ltd. Şti.den olan, ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili alacaklarınıza karşılık olarak aldığınız çeklerden;

- Vadesi 2018 yılı olanların teminatı aşan kısmı için, geçici mühlet kararından önce dava veya icra safhasına intikal ettirilmemiş olmaları kaydıyla, geçici mühlet kararının ilan edildiği hesap dönemi itibariyle,

- Vadesi 2019 yılı olanlar (varsa teminatı aşan kısmı) için ise, adı geçen mükellef hakkındaki geçici ve kesin mühlet süreleri dahilinde muaccel hale gelmeleri kaydıyla, vadenin dolduğu tarihi içeren hesap dönemi itibariyle

213 sayılı Kanunun 323 üncü maddesi kapsamında şüpheli alacak karşılığı ayrılması mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, geçici veya kesin mühlet kararlarının kaldırılması veyahut konkordatonun reddi hallerinde, Kanunun 323 üncü maddesi uyarınca ayrılmış olan karşılıklar için anılan Sirkülerde yapılan açıklamalar çerçevesinde işlem tesis edilmesi gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.